

Sabó per netejar la consciència

Jaume Pitarch crea un film com a metàfora de la destrucció de la ciutat siriana d'Alep

JOSÉ ÁNGEL MONTAÑÉS

Barcelona - 5 JUN 2016 - 20:45 CEST

Fotograma de 'Jabón d'Alep', de Jaume Pitarch. / (QUALITY)

Durant cinc hores ininterrompudes es repeteix la mateixa escena gravada amb una càmera zenital de forma gairebé monòtona: Prop de 400 persones es renten les mans, una rere l'altra, amb una pastilla de sabó que va gastant-se a poc a poc fins a desaparèixer. Al principi, la grandària de la pastilla impedeix gairebé agafar-la i ensabonar-se, i les persones es refreguen el sabó amb energia. Al final, la pastilla és tan petita que amb prou feines pot agafar-se i no ensabona gens. Les imatges, en principi innocents, adquireixen una dimensió

més potent quan se sap que la pastilla utilitzada a la pel·lícula creada per Jaume Pitarch i que pot veure's a la galeria Àngels Barcelona fins al 29 de juliol, és sabó d'Alep, considerat un dels més antics i millors del món, creat a força d'olis d'oliva i llorer que li donen un color maragda característic.

El sabó és també el producte més conegut d'aquesta ciutat de Síria —on s'asseca al sol—, escenari d'alguns dels episodis més cruentos de la guerra d'aquest país des del 2012; per això, les imatges de *Sabó d'Alep* es converteixen en una metàfora de la destrucció lenta i continuada de la ciutat i de l'actitud de les societats occidentals davant els conflictes armats i el drama humanitari dels refugiats.

“És una reacció visceral com a artista a la vergonya i indignació que vaig sentir davant els fets que estaven succeint a Síria”, explica Pitarch, que treballa sempre amb elements creats per l'home desgastats, usats i desmuntats. “La destinació final de la pastilla és consumir-se; per això ho vaig veure clar”, explica l'artista, que va presentar l'obra, amb ajuda de la comissària Carolina Grau, per representar Catalunya a la Biennial de Venècia del 2015. “Va quedar finalista amb altres dues, però al final es va seleccionar la “Singularitat”, d'Albert Serra, comissariada per Chus Martínez, per la qual cosa aquest projecte va quedar aparcat”. Però seguien arribant notícies de la guerra i de la destrucció de la ciutat. “Per això, vaig sentir la necessitat de tirar-ho endavant”, prossegueix Pitarch, per la qual cosa va demanar als seus amics els 4.000 euros que necessitava per condicionar el seu estudi de Barcelona i poder filmar allà.